

Yttrande över delbetänkandet På väg – mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk

(Dnr U2019/02278/GV)

Länsstyrelsen i Jönköpings län yttrar sig här över delbetänkandet **På väg – mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk**.

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker utredningens förslag och bedömningar i sin helhet och anser att utredningen tydligt har analyserat de nyckelfaktorer som bör beaktas för att stärka kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk.

Länsstyrelsen i Jönköpings län ser utredningen som i första hand syftande till att:

- utreda behovet av förändringar när det gäller kommunal vuxenutbildning i sfi (svenska för invandrare) och sfi i kombinationer med andra vuxenutbildningar.
- utreda hur utbildning kan erbjudas för nyanlända som omfattas av utbildningsplikt

I denna utredning har man analyserat förutsättningarna för att sfi-elever ska kunna erbjudas en utbildning av god kvalitet som motsvarar elevernas behov. Det är viktigt att framhålla att fler kvinnor än män i målgruppen saknar utbildning helt vilket ur ett jämställdhetsperspektiv medför att det blir ett ökat behov av insatser för att kvinnor likvärdigt män ska kunna agera i olika vuxenroller såsom medborgare, konsument, aktiv förälder, skattebetalare och vårdtagare.

Man eftersträvar också en förbättrad genomströmning inom sfi och en smidigare övergång till andra vuxenutbildningar alternativt mer integrering med andra vuxenutbildningar.

De bedömningar utredningen presenterar avser att stödja huvudmännen i ett kvalitativt genomförande av den s.k. utbildningsplikten likväl som att vara gynnsamma för andra målgrupper inom vuxenutbildningen.

Länstyrelsen i Jönköpings län anser att det är viktigt att huvudmännen får stöd i form av:

- kompetenskartläggning av studievägledare och pedagoger samt möjlighet till adekvat kompetensutveckling i samband med detta.
- tydligt stöd i framtagandet av utbildningsplaner för eleverna så att det är gynnsamt för elever men också organisatoriskt genomförbart.
- tydliga strukturer kring samråd med övriga aktörer då dilemmat varit att förena vuxnas möjligheter till lärande med de krav som följer av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program såsom etableringsprogrammet.

Med anledning av att utredningens förslag kan innebära snabb omställning för inblandade aktörer samt säkerligen behov av kompetensutvecklingsinsatser och kontinuerligt återkommande samverkansforum är det angeläget att sätta det i relation till kommunernas ekonomiska verklighet.

Länstyrelsen i Jönköpings län påtalar också vikten av en god planering för barnomsorg i kommunerna då sammanhållen utbildning kan innebära ett ökat behov av barnomsorg.

Författningsförslag

Länstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker föreslagna förändringar i enlighet med beskrivning i utredningen och instämmer i resonemanget kring vikten av tydlighet och samordnande/korresponderande innehåll i 1.1 – 1.3.

- 1.1 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)**
- 1.2 Förordning om ändring i förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning**
- 1.3 Förordning om ändring i förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare**

Synpunkter på förslag och bedömningar

Utredningens förslag och bedömningar utgår från målgruppen som omfattas av s.k. utbildningsplikt men är utöver det en analys kring de förutsättningar som medför att sfi-elever från alla målgrupper erbjuds en utbildning av god kvalitet utifrån individuella behov.

Synpunkter från Länstyrelsen i Jönköpings län:

5.5 Förslag om sammanhållen utbildning för vissa nyanlända vuxna

Länstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget och anser att det är viktigt att innehållet i den sammanhållna utbildningen specificeras i vuxenutbildningsförordningen (2011:1108) för att precisera och tydliggöra det regelverk som finns i förordningen om etableringsinsatser (2017:820).

5.6 Den sammanhållna utbildningen ska omfatta minst 23 timmars undervisning

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget men anser att begreppet mängdträning-bör förtydligas. Om ansvaret för detta ligger på individen bör det vara tydligt vad man har att förhålla sig till och hur det ska kommuniceras med studiehandledare/pedagog.

5.6.1 Det ska finnas en plan för den sammanhållna utbildningen

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget och instämmer i att syfte, innehåll, längd och organisering samt hur den sammanhållna utbildningen är gynnsam för elevens lärande klart ska framgå.

Länsstyrelsen i Jönköpings län anser också att fördelen med att ha liknande innehåll i utbildningsplanerna för gymnasieskolans introduktionsprogram och vuxenutbildningen underlättar övergången mellan utbildningsformerna.

5.7 Förslag om informationsöverföring från Arbetsförmedling till kommuner

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget.

5.8 Förslag om Skolverkets stöd till huvudmän

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget och anser att stödet till huvudmännen i form av informationsinsatser är viktigt och att förslaget att behovet av ekonomiskt stöd ska styra summan som en kommun tilldelas medför att kvalitetsarbetet förenklas.

5.9 Bedömning av garanterad undervisningstid i kurs A och B

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget.

5.10 Bedömning om stöd och andra insatser för individanpassning

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget och instämmer i att:

- Kurator och specialpedagog bör prioriteras när huvudmannen fattar beslut om resurser i sammanhållen utbildning.
- Översyn utifrån omfattning och kvalitet av den studiehandledning som erbjuds bör göras då studiehandledning på elevens starkaste språk är av stor betydelse för progression.
- Möjligheter till studiehandledning via fjärrundervisning behöver undersökas och etableras.
- Behovet av kompetensutveckling för studiehandledare och pedagoger bör kartläggas och analyseras samt resultera i relevant kompetensutveckling.

5.11 Bedömning om kompetensutveckling för lärare

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget och instämmer också i Komvux-utredningens förslag om kartläggning av behoven av kompetensutveckling inom komvux.

5.12 Bedömning om statistik och uppföljning

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker förslaget och betonar vikten av kontinuerlig uppföljning av verksamheternas utvecklingsarbete och implementering av utredningens förslag i relation till nationella mål och resursanvändning.

5.12.1 Pågående reformarbete kan ge positiva effekter

Länsstyrelsen i Jönköpings län anser att positiva synergieffekter är troliga om flera av de under denna punkt (5.12.1) nämnda utredningar tas i beaktande vid ev. reformer och att ett tydligare helhetsperspektiv för individ och aktörer framträder.

Beredning

Detta yttrande har beslutats av landshövding Helena Jonsson, efter föredragning av integrationsutvecklare Anne Bergquist. I den slutliga handläggningen har även t.f. avdelningschef Nina Lindgren deltagit.

Helena Jonsson
Landshövding

Anne Bergquist
Integrationsutvecklare